

PROFESIJAS STANDARTS

Reģistrācijas numurs PS 0390

Profesija

Ekotūrisma speciālists

Kvalifikācijas līmenis

3

Nodarbinātības apraksts

Ekotūrisma speciālists strādā valsts, pašvaldību un privātā sektora institūcijās un veic kvalificēta izpildītāja pienākumus ekotūrisma jomā (atbilstoši ekotūrisma jēdzienam un definīcijai), kas iekļauj dzīvās dabas, ģeoloģisko, ainavisko vai kultūrvēsturisko objektu apsaimniekošanu. Ekotūrisma speciālists piedalās ekotūrisma maršrutu plānošanā, izstrādē un iekārtošanā, ekotūrisma ekskursiju sagatavošanā un grupu vai individuālu apmeklētāju pavadīšanā. Piedalās videi draudzīgo tehnoloģiju ieviešanā. Ir atbildīgs par sava darba rezultātiem.

Pienākumi un uzdevumi

Pienākumi	Uzdevumi
1. Ievērot galvenos tūrisma industrijas nosacījumus	<ul style="list-style-type: none"> 1.1. orientēties tūrisma attīstības tendencēs pasaulē un Latvijā 1.2. orientēties pasaules un Latvijas ekotūrisma tirgus tendencēs – pieprasījumā un piedāvājumā 1.3. pielietot Latvijas ekotūrisma tirgus piedāvājuma un ekotūrisma tirgus informācijas meklēšanas instrumentus 1.4. sadarboties ar partneriem oriģinālu risinājumu meklējumos ekotūrisma produkta veidošanā 1.5. ievērot Latvijas īpaši aizsargājamo dabas teritorijas bioloģisko daudzveidību un kultūras vērtības, kuras atrodamas dabas vidē 1.6. orientēties ilgspējīgā tūrisma attīstības principos
2. Ievērot Eiropas savienības (ES) un Latvijas Republikas (LR) likumdošanu t. sk. tūrisma likumdošanu	<ul style="list-style-type: none"> 2.1. orientēties Latvijas Republikas tūrisma nozares organizatoriskajā struktūrā, institūciju un nozares asociāciju darbības pamatvirzienos un orientēties tūrisma politikas veidošanas dokumentos (attīstības programmās, stratēģijas plānos) 2.2. ievērot ES likumus, LR Tūrisma likumu un citus tiesību aktus tūrisma un ekotūrisma jomā 2.3. ievērot vides aizsardzības likumu u. c. vides aizsardzības tiesību aktu prasības 2.4. orientēties īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (ĪADT), tajā skaitā Latvijas Eiropas nozīmes aizsargājamo teritoriju Natura - 2000 sistēmā 2.5. ievērot Patērētāju tiesību aizsardzības likumu 2.6. ievērot Reklāmas likumu 2.7. ievērot Komerclikumu
3. Sagatavot un prezentēt ekotūrisma produktu	<ul style="list-style-type: none"> 3.1. pārzināt ekotūrisma uzņēmuma darbības virzienus, pakalpojumu veidus un izmaksas 3.2. sadarboties ar partneriem ekotūrisma uzņēmuma iespēju, prioritāšu un daudzveidības identificēšanā, 3.3. apzināt un piedāvāt ar ekotūrisma saistītus papildpakalpojumus 3.4. sadarboties ar partneriem vietējo produktu popularizēšanā 3.5. reklamēt un prezentēt ekotūrisma produktus un pakalpojumus 3.6. sadarboties ar partneriem vēlamā ceļojuma, pasākuma satura, norises laika, ilguma identificēšanā
4. Apkalpot ekotūrisma objektus	<ul style="list-style-type: none"> 4.1. piedalīties izstrādē un iekārtot ekotūrisma maršrutus ar mērķi veikt ceļojumus dabiskā vidē 4.2. iekārtot un apkalpot ekotūrisma ekspozīcijas 4.3. pavadīt ekotūristu grupas 4.4. uzturēt kārtībā ekotūrisma maršrutus un objektus 4.5. sadarboties ar partneriem ekotūristu grupas sastāva komplektēšanā pēc interešu loka u. c. pazīmēm 4.6. nodrošināt vidi draudzīgu saimniekošanu un saudzīgu attieksmi pret vidi

<p>5. Pārzināt uzņēmējdarbības pamatprincipus</p>	<p>5.1. izprast uzņēmuma saimnieciskās darbības plānošanas pamatprincipus, ekotūrisma industrijai piesaistīto līdzekļu izlietojumu vides aizsardzības un vietējo iedzīvotāju labklājības nodrošināšanai</p> <p>5.2. pārzināt tūrisma teritoriālās plānošanas pamatprincipus</p> <p>5.3. pārzināt uzņēmuma finansēšanas pamatprincipus</p> <p>5.4. pārzināt uzņēmuma darba organizācijas un vadības pamatprincipus</p> <p>5.5. pārzināt uzņēmuma mārketinga un menedžmenta pamatprincipus</p> <p>5.6. īstenot resursu taupīgu un dabai draudzīgu uzņēmuma darbību</p> <p>5.7. izpildīt grāmatvedības un lietvedības pamatprasības</p> <p>5.8. nodrošināt produktu un pakalpojumu kvalitātes prasības</p> <p>5.9. sagatavot izmaksu kalkulācijas tūrisma produktam</p> <p>5.10. veikt pirmdokumentu uzskaiti un sagatavot materiālus atskaitei</p> <p>5.11. strādāt ar biroja iekārtām</p>
<p>6. Kontaktēties ar klientu</p>	<p>6.1. sazināties un kārtot darījumus ar klientu valsts valodā</p> <p>6.2. sazināties ar klientu angļu valodā</p> <p>6.3. apgūt ekotūrisma uzņēmuma darbības virzienam nepieciešamo otro svešvalodu</p> <p>6.4. uzturēt augstu valodas kultūras līmeni</p> <p>6.5. nodrošināt viesmīlīgu attieksmi pret klientiem</p>
<p>7. Ievērot saskarsmes un vadības pamatprincipus</p>	<p>7.1. uzturēt pozitīvu psiholoģisko klimatu kolektīvā</p> <p>7.2. pieņemt lēmumus un risināt problēmas savas kompetences ietvaros un uzņemties atbildību par sekām</p> <p>7.3. strādāt komandā</p> <p>7.4. izkopt neverbālās uzvedības un verbālās izteiksmes prasmi un attieksmi saskarsmē ar klientiem (spēt aizraut)</p>
<p>8. Ievērot darba un vides aizsardzības noteikumus</p>	<p>8.1. ievērot Darba likumu</p> <p>8.2. ievērot darba drošības, ugunsdrošības un elektrodrošības un vides aizsardzības noteikumus</p> <p>8.3. ievērot sanitārijas un higiēnas noteikumus</p> <p>8.4. sniegt pirmo palīdzību</p> <p>8.5. ievērot uzņēmuma iekšējās kārtības noteikumus</p>
<p>9. Sekmēt videi draudzīgo tehnoloģiju un pieeju pielietojumu</p>	<p>9.1. orientēties ilgtspējīgās attīstības filozofijas pamatos, līdzsvarotas attīstības koncepcijā</p> <p>9.2. orientēties ekotehnoloģiju pamatprincipos</p> <p>9.3. orientēties alternatīvajā enerģētikā</p> <p>9.4. orientēties ekobūvniecības pamatprincipos</p> <p>9.5. orientēties bioloģiskās lauksaimniecības pamatprincipos</p> <p>9.6. orientēties atkritumu apsaimniekošanas pamatprincipos</p>

Īpašās prasības, kas raksturo darba vidi

Fiziskie: āra apstākļos un telpās pastāvošā temperatūra un gaisa mitrums
Sociāli un psiholoģiskie: darbs komandā, saskarsme ar dažādu sociālo slāņu un noskaņojuma klientiem, pastāvīgi paaugstināta atbildības sajūta

Īpašās prasības uzdevumu veikšanai

Alerģiski neitrāls, psiholoģiski līdzsvarots, reaģēt spējīgs nestandarta situācijās.

Prasmes

Speciālās prasmes profesijā	Kopējās prasmes nozarē	Vispārējās prasmes / spējas
Komunicēt ar klientu angļu valodā Lietot uzņēmuma interesēs vēl kādu no svešvalodām Pārzināt un lietot tūrisma un ekotūrisma terminoloģiju Lietot Internetu profesionāliem mērķiem Strādāt ar kartogrāfiskiem materiāliem Veikt profesionālās informācijas atlasīšanu Sistematizēt profesionālo informāciju Iekārtot ekotūrisma objektus un līdzdarboties citu videi draudzīgu objektu iekārtošanā Uzturēt ekotūrisma un citus videi draudzīgus objektus Iekārtot biroja telpas Labiekārtot biroja un ekotūrisma objektu apkārtni Pavadīt ekotūristu grupas Saudzēt apkārtējo vidi Kalkulēt izmaksas	Ievērot Latvijas Republikas likumdošanu Ievērot Tūrisma likuma prasības Ievērot uzņēmuma tiesības un pienākumus Ievērot darba drošības, ugunsdrošības, elektrodrošības noteikumus Ievērot sanitārijas un higiēnas noteikumus Sazināties ar klientu valsts valodā – augstākajā līmenī Sniegt cietušajam pirmo palīdzību Lietot biroja tehniku Ievērot darba vietas iekšējās kārtības noteikumus Piedalīties piedāvājuma un pieprasījuma pētījumos Strādāt ar datoru (Microsoft Word, Excel, Power Point) Rīkoties adekvāti avāriju un ekstremālās situācijās.	Attiekties saudzīgi pret cilvēku un dabas resursiem, pret vidi Domāt patstāvīgi Strādāt komandā Sniegt mutisku un rakstisku informāciju Risināt problēmsituācijas Plānot savu profesionālo darbību Formulēt un argumentēt savu viedokli Pieņemt lēmumus savas kompetences ietvaros un uzņemties atbildību par sekām Pielietot darba ētikas principus Spēt ieklausīties dabā un cilvēkos Pielietot loģisko domāšanu Pilnveidot profesionālo kvalifikāciju Lietot praksē iegūtās zināšanas un prasmes

Zināšanas

Zināšanas	Zināšanu līmenis		
	priekšstats	izpratne	lietošana
Vispārizglītojošos mācību priekšmetos vidējās izglītības standartam vai vidējās profesionālās izglītības standartam atbilstošas zināšanas			
Ekofilozofijas un ilgtspējīgas attīstības pamati	x		
Vides aizsardzības prasības			x
Ekotehnoloģiju būtība un realizācijas pamati	x		
Darba, sociālās, tūrisma un cita veida tiesības, garantijas, likumdošana		x	
Darba drošības, ugunsdrošības un civilās aizsardzības prasības			x
Tūrisma un ekotūrisma pamati			x
Pasaules tūrisma un ekotūrisma ģeogrāfija		x	
Latvijas tūrisma un ekotūrisma ģeogrāfija			x
Tūrisma un ekotūrisma biznesa pamati		x	
Dzīvās dabas (augi, dzīvnieki, ainavas) ekotūrisma objekti			x
Kultūrvidē, folklorā, kultūrvēsturiskie un mitoloģiskie ekotūrisma objekti			x
Ģeoloģiskie un vēsturiskie ekotūrisma objekti			x
Biroja u. c. telpu funkcionālais iekārtojums, biroja aprīkojuma lietošana			x
Ekotūrisma maršrutu, objektu un infrastruktūras elementu iekārtošana un uzturēšana, apkārtnes labiekārtošana (zināšanas, darba rīki, tehnika un darbs ar to)			x
Ekotūrisma produktu prezentācija		x	
Lietvedības pamati		x	
Grāmatvedības uzskaites un kalkulācijas pamati		x	
Datorprogrammas, to pielietojšanas iespējas			x
Ekotūristu grupu pavadotāja pakalpojumi, konfliktu novēršana ekskursiju laikā, lietišķās saskarsmes principi,			x
Sanitārijas un higiēnas pamati, veselīgs uzturs, izdzīvošana ekstremālos apstākļos			x
Valsts valoda (pielietojums augstākajā līmenī)			x
Angļu valoda (pielietojums saziņā)			x
Cita svešvaloda - vācu, krievu u. c. valoda (pielietojums uzņēmuma darbības pamatprincipu nodrošināšanai)			x

Ekotūrisma speciālista profesijas standarta izstrādes grupa:

Baiba Smilga	Straupes tūrisma biedrība, vadītāja;
Karols Treijs	K. Treija individuālais uzņēmums „Lēdurgas dendroparks”, vadītājs;
Gunta Bepersčaitē	Valsts Priekuļu lauksaimniecības tehnikums, direktora vietniece.;
Pēteris Rengelis	Valsts Priekuļu lauksaimniecības tehnikums, skolotājs.;

Ekotūrisma speciālista profesijas standarta konsultanti

Andis Muižnieks	Z/s „Vējiņi”, „Vējiņu” pazemes ezeri, vadītājs ;
Jolanta Skrastiņa	Gaujas nacionālais parks, Ekotūrisma plānošanas un vides izglītības daļas vadītāja;
Indra Čekstere	Gaujas nacionālais parks, vecākā eksperte kultūrvides jautājumos;
Paulīna Sukaruka	Valsts Priekuļu lauksaimniecības tehnikums, direktora vietniece;
Līvija Zariņa	Valsts Aģentūra „Valsts Priekuļu laukaugu selekcijas institūts”, vadošā pētniece;
Astrīda Mitrevica	IZM Profesionālās izglītības centrs, ISD vecākā eksperte.

Ekotūrisma speciālista profesijas standarta eksperti

Vides ministrija;
Latvijas Tūrisma izglītības asociācija;
Latvijas viesnīcu un restorānu asociācija;
Latvijas Ekotūrisma savienība